

KRONİK NOSTALJİ YETMEZLİĞİ

Üstün BOL, 7 Eylül 2022

<https://hertaraf.com/koseyazisi-ustun-bol-kronik-nostalji-yetmezligi-3240>

1990'ların başı Millî Görüş hareketinin üniversitelerde çok organize olduğu zamanlardı. Hareket sayısal açıdan çok kalabalık olmasa da etki ve itibar açısından muadillerine açık ara fark atıyordu.

Neden böyleydi?

Öncelikle hareketin siyasi aktörlerine yansımaya da üniversite gençliğini birbirini bağlayan samimi ve İslâmî bir düşünce hem akılda hem kalpte hakimdi. Diğer yandan üniversite hareketinin entelektüel birikimi açık ara farkı öne çıkaran diğer etkenler arasında yer alıyordu.

Bir seçim çalışması, bir miting, bir alan süslemesi o günün girilecek vizelerinden, finallerinden çok daha kıymetli ve değerliydi. Seçime yakın zamanlar zaten okul ve sınavlar asılır, seçim karargahında sabahlanır, rakip partililerle kavga etmek pahasına cadde ve sokaklar sabahlara kadar afişlenirdi.

Şimdiki gibi sepetli platformların olmadığı, olsa bile ancak rakip partilerin kullanabildiği bu sepetler küçük Anadolu şehirlerinde asla bulunamaz; sepetli platformların yerini üniversiteli çocuklar alır, cadde ve sokaklar boyunca tırmanılmadık direk bırakmadan rakip partilerin bayrakları indirilir yerine Refah Partisinin bayrakları asılırdı.

Her şeyin bir maliyeti olduğu gibi bu bayrak asma işleminin de bir maliyeti olurdu. Biz fakir Anadolu çocuklarıydık. Yılda giyebileceğimiz en fazla iki pantolonumuz olurdu. O pantolonlardan birini mutlaka bayrak astığımız o direklerde bırakırdık. Ya yırtılırdı ya da yapıştırıcı tutkal izleriyle kullanılamaz hale gelirdi.

Annemizi, babamızı arayıp bir gömlek bir pantolon daha almak için para isteyemezdik. Hem paralarının olmadığını bilirdik hem utanıp söyleyemezdik.

Şimdiki gibi walkmanler, mp3-4'ler de yoktu. Yüz kişiden belki birinin walkmanı bulunurdu. Onlar da ya İstanbullu ya Ankaralı partililerin çocukları olurdu. Onların sınavları, dersleri, vizeleri, finalleri daha önemli olduğu için geceleri bizimle afiş çalışmasına katılmazlardı!

Bu gece çalışmalarının en keyifli yanı beraber söylediğimiz marşlardı. Gecenin karanlığına, sessizliğine, insanların rahatsız olacaklarına aldırış etmeden Ömer Karaoğlu, Aykut Kuşkaya, Adil Avaz, bazen kerhen de olsa Hasan Sağındık söylenirdi. Ben Sağındık ve çevresinden hep uzak durur, onun müziklerine katılmazdım. Duruşum çok netti.

Seçim çalışmalarının sevdiğimiz bir diğer yanı ise sabah namazlarından sonra, afişleme bittiğinde topluca çorba içmeye gitmemizdi. Nadiren de olsa pek muhterem başkan adayımız 'hadi çocuklar birer çorba içelim' derdi. İçimizi ısıtan çorbanın sıcaklığı değil, adam yerine koyulduğumuzu hissetmekti.

Diğer sabahların hiçbirinde ise çorba söylenmez, 'sanki çorba içmek için mi sabahladık?' derdik. Sen vekil olasin, başkan olasin diye orada değildik ki, senin üç kuruşluk çorbana tamah edelim!

Zaman çok hızlı geçer, seçim yapılır, seçilen seçilir, bir daha ki seçime kadar partililer kimseyi arayıp sormazdı. Seçilsin diye gecemizi gündüzümüze kattığımız başkanlar daha tebrik etmeye gittiğimiz ilk gün önlemine alır, soğuk bir yüzle selam bile almadan 'Siz de mi iş istemeye geldiniz?' derdi. İçimizden 'Hadi ordan lan!' deyip çıkar bir daha da kapısını çalmazdık. Her şey hızla akıp gider, herkes hızla yer değiştirirken biz bir avuç delikanlı aynı yerde marşlarımızı söylemeye devam ederdik.

90'larda işler böyle yürüyordu. 2000'lerde ise sistem değişmeye başladı. Artık sepetli platformlar, ücreti karşılığında süsleme yapan şirketler vardı. Parayı bastırınca halledilen bir iş haline gelmişti seçim çalışması.

Biz marşlarımızdan yine vazgeçmedik. Kimilerine göre müzikalitesi zayıftı, kimilerine göre basit ve kolaydı. Biz ise sadece kendimizden buluyorduk, bizim kadar sade, bizim kadar doğaldı.

Yeni hareketin marşlarla ezgilerle arası iyi değildi. Yeni konsept gereği popüler isimler, popüler müzikler, daha 'modern' bir arayüzle sahne alıyordu yeni oyuncular. Yeni vizyon üç-beş samimi insanın özveri ve gayretine ihtiyaç duymuyor, bu eski aklın geçmişte kaldığını düşünüyordu. Bu rahatsız edici dil canımızı sıkıyordu ama doğru ya da yanlış bir düşüncelerinin olması bile değerliydi! Onlara benzediğimiz kadar makbul, onlardan uzaklaştığımız kadar değersiz oluyorduk! Siyasal hayatta da iş hayatında da denklem aynı şekilde çalışıyordu.

'Modern' siyasal hareket benimle öteki arasında bir tercih yapacağı zaman otomatik olarak ötekini seçiyordu. Benim mesleki tecrübem, benim kariyerim, benim bilgi ve becerilerim 'modern' siyasal akıl için değersizdi. Siyasi aktörlerin fantastik tercihleri, badem bıyık

bırakmış, gümüş yüzük takan kemalistleri ya da fetullahçı yandaşları hep 'bizim çocuklar'a tercih etti. Çok darda kalırlarsa siz bizim çocuklarsınız, onları kazanmamız gerekir diyordu siyasi muhataplarımız. Bir sürü garip tip, şekil değiştirmiş bir sürü canlı bu siyasi akılla kamuda kritik yerlere yerleştirildi. Bu süreç de çok hızlı geçti.

2010'dan sonra her dayak yediklerinde arkalarına baktı 'modern' siyasal akıl. Geride şekil değiştiren canlıların hiçbiri yoktu. Aynı yerde marş söylemeye devam eden 'bizim çocuklar'dan başka kimse kalmamıştı yanlarında. 'Biz sizi ihmal ettik'ler, 'size haksızlık ettik'ler havada uçtu. 'Kandırılmışlar, bir genç kız kalbi kadar saf ve temiz kalpleri kirletilmişti'.

Zaman yine çok hızlı geçti. Her şey aslına rücu etti ve yeni kandırılmalara yelken açıldı. Bizim çocuklar işleri bitince yine ait oldukları yere terkedildiler. Siyasi akıl şekil değiştirebilen yeni türlerle yoluna devam etti.

15 Temmuz gecesini 'modern' siyasal aklımız etrafta kimseyi göremeyince yine arkasına dönüp bakma ihtiyacı hissetti. Şekil değiştirebilenler çoktan şekil değiştirmiş geride aynı yerde marş söylemeye devam eden bir avuç gençten başkası kalmamıştı. Zaman yine çabucak geçti. Bizim çocuklar işleri biter bitmez yine kendi yerlerine gönderildiler, etrafta şekil değiştirebilen yeni bir tür çoğalmıştı. Sayıları artmayan ve eksilmeyen üç-beş kişi marşlarını söylemeye devam ettiler...

*

Birkaç ay önce ODTÜ yönetimi mezuniyet törenlerinin devrim stadyumunda yapılmayacağını, her bölümün kendi mezuniyet törenini organize edeceğini açıkladı. 'Devrimci' ODTÜ öğrencileri hemen açıklama yaparak mezuniyet törenini kendilerinin organize edeceğini ve devrim stadyumunda yapılacak mezuniyet törenine rektörlüğün karışamayacağını açıkladı.

ODTÜ çocukları kendi aralarında kapışmış beni çok ilgilendirmiyor ama ODTÜ'de devrimcilik oyunu bir süredir dikkat çekici şekilde gözümüze sokuluyor. Bu devrimcilikten geçinen çocuklar, fast-food devrimcileri, devrimcilik numaralarına kendileri inandığı gibi bizim de inanmamızı istiyorlar. Kuru sloganlar, güncel vasat siyasi göndermeler, içeriksiz kamyon arkasıvari yazılar, 'benim bedenim istediğime veririm' zekasında paçozluklar ve bütün bunların çok zekice olduğuna inanan ve bizim de inanmamızı isteyen kuru bir kalabalık. Ucuz bir kakarakikiri ODTÜ zekâsı dedikleri!

Devrim stadyumunda hamasetin dibini bulup metro istasyonunda cübbesini çıkarır çıkarmaz en yakın plazaya demirleyen, kapitalist patronuna serenad yaparak gelecek inşa eden ergen devrimci ODTÜ'lü, hayatının geri kalan kısmında birkaç saat önce devrim stadyumunda

çektirdiği fotoğrafların pazarlamasını yapacak. Her akşam plaza çıkışlarında kapitalizmin dibini bulmuş sektörlerde çalıştıktan sonra barlarda kimin daha devrimci olduğunu tartışacaklar. Ve bir ömür iş çıkışı bar devrimciliği ile geçecek! Ortaokul mezunu erbaşların askerlik hatıralarını anlattığı gibi komutanın odasına tekmeyi vurup girdim, tuttum yakasından tadında romantik devrim hikayeleri ile kronik nostalji yetmezliklerini giderecekler.

ODTÜ çocuklarının bar devrimciliği ile kerhen bizim mahalleye yolu düşmüş şeklen İslamcıların hikayesi ilginç bir biçimde örtüşüyor. Piyasada yer edinmek isteyen bar devrimcisi ile şeklen İslamcı arasında işleyiş açısından hiçbir fark yok!

Bundan otuz yıl önce çekilmiş İstanbul'un Fethi programından birkaç kare, Hamidiye Camiinde Erbakan hocadan alınmış, çok da anlaşılmamış birkaç eğitim, mitinglerde Refah selamı verirken çekilmiş birkaç fotoğraf, Bir Avuçtuk Biz Göklere Sığmayan' ya da 'Bir Sabah Gelecek Kardan Aydınlık' marşlarından birkaç saniyelik kayıtlar...

Bakanları, üst düzey bürokratları Aykut Kuşkaya'yla, Ömer Karaoğlu'yla sahnede marş söylerken gördüğümde koyduğum teşhis bu: Kronik Nostalji Yetmezliği!

İster başarısızlığın ikrarından, isterse yenilmişlik psikolojisinden kaynaklansın kronik nostalji yetmezliğinin kimi kusur ve kabahatleri örteceğine dair inanmışlık başka bir yanılı biçimi olarak karşımızda duruyor. Bar devrimciliği oynayan ODTÜ'lülerle nostaljinin eteklerine sığınmış bürokratları birbirinden ayırt edememek de can yakması gereken başka bir durum.

İşin en komik yanı ise bakanı veya üst düzey bürokratu sahneye çıktı diye kendini sahneye atan badem bıyık bırakmış, gümüş yüzük takmış kemalistlerin bilmedikleri marşları söylemeye çalışırken düştükleri acınası hal. Şekil değiştirebilmek bu arkadaşlar için hiç de zor olmamalı! Biz mi? Biz aynı yerde marşlarımızı söylemeye devam ediyoruz. Kalabalık olmadığımızda sesimiz daha gür çıkıyor üstelik.